

Landschappelijke inpassing Van Beek Verhuellweg 35 Doesburg

In het kader van uitbreiding bouwvlak

Colofon

Landschappelijke inpassing Van Beek
Verhuellweg 35 Doesburg

In het kader van uitbreiding bouwvlak

Uitgevoerd door:
Natuurbank Overijssel

Opdrachtgever: Van Westreenen
Contactpersoon: dhr. B. Wopereis

Projectnummer en versie: 543 versie 1.0		Status: definitief
Projectleider: Ing. P. Leemreise	Veldmedewerker(s): Ing. P. Leemreise	Rapportdatum: 25-3-2015
Ligging projectgebied: Verhuellweg 35 Doesburg	Amersfoortcoördinaten:	

Correspondentieadres:
Postbus 206
7480 AE Haaksbergen
info@natuurbankoverijssel.nl

@natuurbankOverijssel

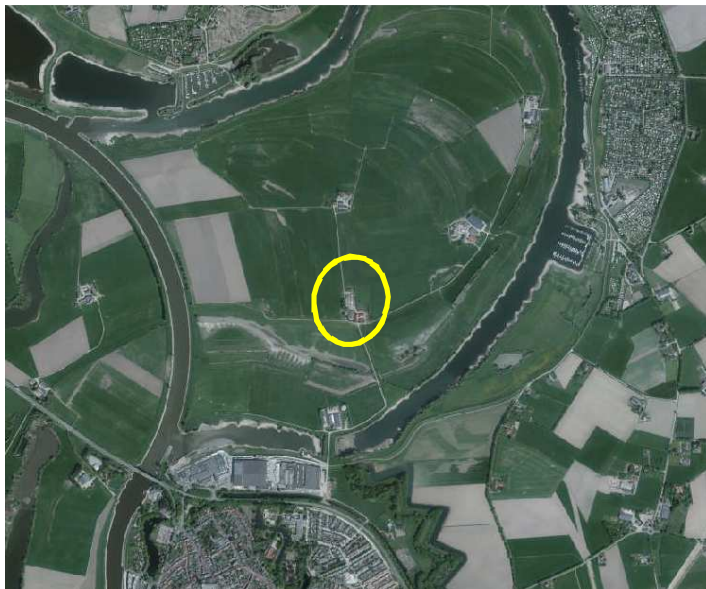
1. Inleiding

In het kader van de voorgenomen nieuwbouw van een stal op het adres Verhuellweg 35 in Doesburg heeft Natuurbank Overijssel voorliggend erfinpassingsplan opgesteld. Het plan is opgesteld op basis van een analyse van het historische- en actuele landschapsbeeld, ruimtelijke kwaliteit van het erf, bodemtype en (grond)watersysteem ter plekke. Dit rapport is opgesteld op het niveau van een concrete visie. Daar waar mogelijk is het uitgewerkt tot op niveau van oppervlakte en/of lengte van landschapselementen of aantallen stuks beplanting.

2. Beschrijving van het plangebied en voorgenomen activiteit

2.1 Situering

Het plangebied is gelegen aan de Verhuellweg 35 in Doesburg. Het ligt in de Fraterwaard net noorden van Doesburg. Het wordt omgeven door agrarisch cultuurland. Op onderstaande afbeelding wordt de globale ligging van het plangebied met de gele cirkel weergegeven.

Globale ligging van het onderzoeksgebied in de omgeving. Het onderzoeksgebied wordt met de gele cirkel aangeduid. Bron: Google Maps

2.2 Beschrijving van het erf

Het plangebied is een oude bouwplaats. Op het erf is een melkveebedrijf gevestigd. Naast de oude boerderij staan nog vier bijgebouwen op het erf, waaronder een ligboxenstal en een werktuigenberging. Het erf wordt aan de zuid- en westzijde begrensd door de Verhuellweg. Aan de noord en oostzijde grenst het aan agrarische cultuurgrond; tijdens het terreinbezoek in november 2014 in gebruik als grasland. Aan de westzijde van het erf staan enkele hoge opgaande loofbomen. De sleufsilos wordt aan de oostzijde begrensd door een struweelrand. Langs de oostrand van het erf staan enkele essen, welke in noordelijke richting overgaan in een struweelrand. Aan de voorzijde van de boerderij staan enkele beeldbepalende hoogstam fruitbomen waaronder twee oude perenbomen en drie appelbomen. Het erf wordt aan de zuidwestzijde begrensd door een meidoornhaag.

Detailopname van het onderzoeksgebied. Bron: Google Maps.

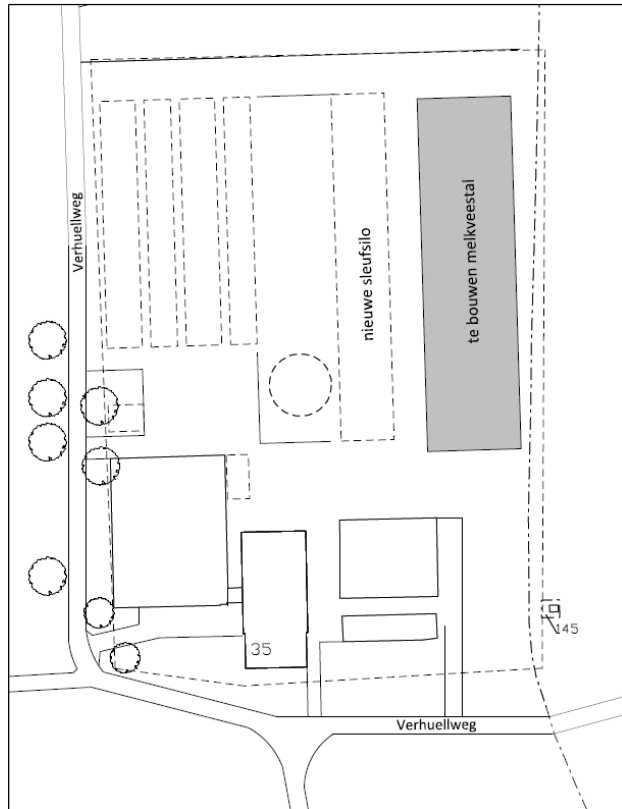
Aanwezige erfbeplanting

Met onderstaande foto's wordt een impressie van het erf weergegeven.

2.3 Voorgenomen initiatief

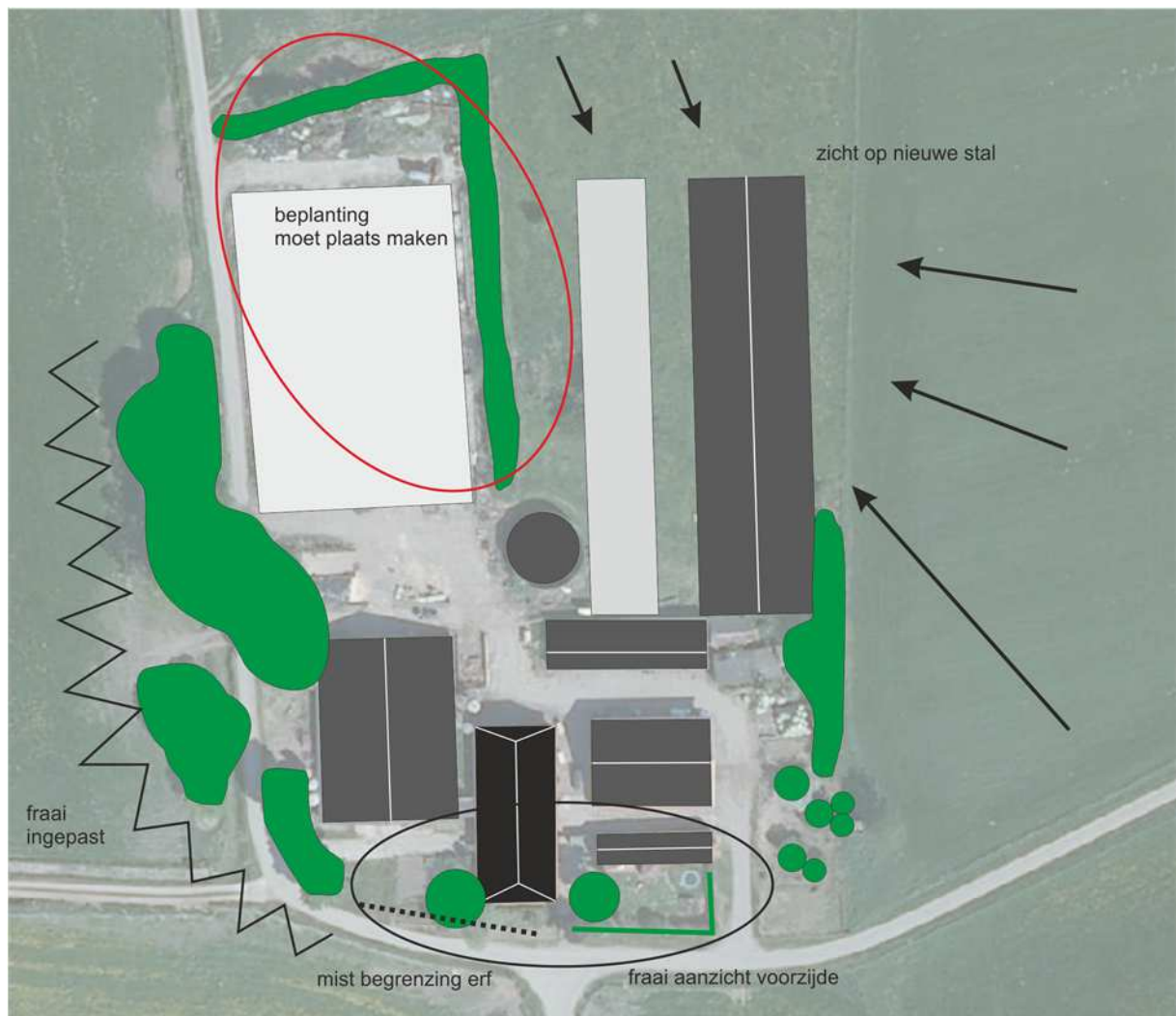
Er zijn concrete plannen om een nieuwe ligboxenstal ten noordoosten van het huidige erf te bouwen. Op onderstaande verbeelding wordt deze uitbreiding weergegeven.

Wenselijke nieuwe situatie.

2.4 Analyse ruimtelijke kwaliteit

De voorzijde van het erf is fraai ingepast in het landschap, al mist de scheiding van het erf naar de open ruimte middels een haag aan de westzijde van het erf. Beeldbepalend zijn de oude loofbomen aan de westzijde van het erf, de oude hoogstamfruitbomen en de struweelrand ten oosten van de sleufsilos en ten oosten van het erf. De nieuw te bouwen stal zal met name zichtbaar zijn vanuit het zuidoosten. Vanuit het zuiden en vanuit het noord-noordwesten is het zicht op de stal een stuk minder vanwege de bebouwing die er voor staat en het feit dat men vanuit het noorden op de kopse kant van de stal kijkt. De voorzijde is fraai en kan versterkt worden door de grens tussen erf en weg te versterken door de aanplant van een haag. Het zicht op de sleufsilos vanaf de Verhuellweg kan verminderd worden door een scheerhaag en het zicht op de nieuwe stal kan verminderd worden door de aanleg van een struweelhaag aan de noord- en oostzijde. Op onderstaande afbeelding wordt de ruimtelijke analyse gevisualiseerd.

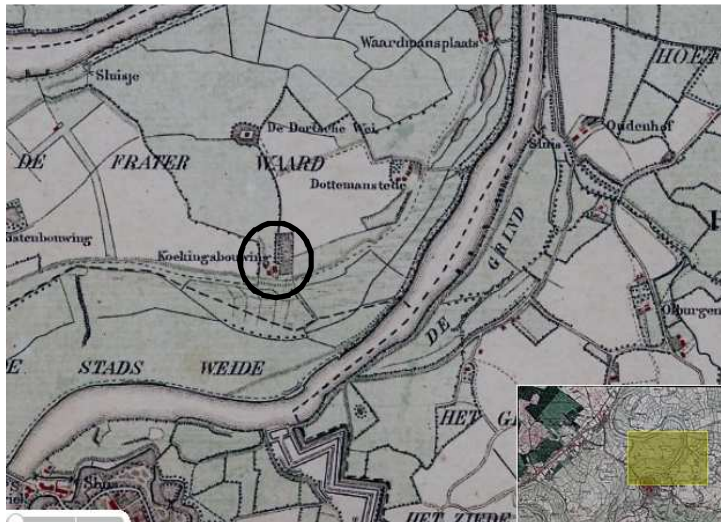

Ruimtelijke analyse van het nieuwe erf.

3. Landschap, bodem en Hydrologie

3.1 Landschap

Het plangebied ligt in de Fraterwaard. Het wordt tot het uiterwaardenlandschap gerekend. De Fraterwaard is een oud agrarisch cultuurlandschap dat gekenmerkt wordt door de afwisseling van akkers en grasweiden. Het landschap is vrij grootschalig en wijds. Beplanting treffen we aan in de vorm van erfbosjes en randbeplanting langs waterlopen. Her en der staan nog relictten van oude meidoorn scheerhagen. Kenmerkende beplanting in de Fraterwaard is populier, berk, wilg, es, meidoorn, sleedoorn en hoogstam fruitbomen. Op en rond de erven staan ook zomereiken. Op onderstaande uitsnede van de historische topografische kaart is het plangebied zichtbaar.

Uitsnede van de historische topografische kaart anno 1880 met de ligging van het plangebied in de cirkel.

3.2 Bodem

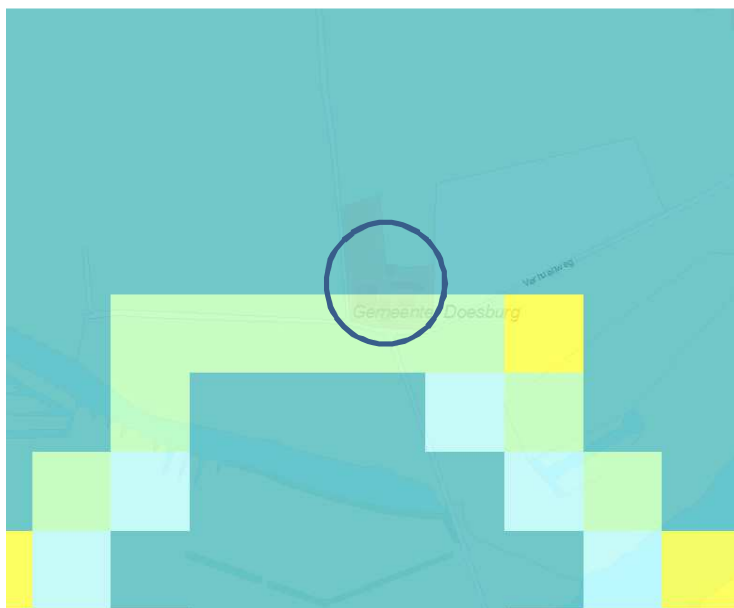
Het plangebied ligt op de overgang van een smalle strook poldervaaggrond naar ooivaaggrond. Beide bodemsoorten bestaan uit een kleigrond welke weinig tekenen van bodemvervorming vertoont. Ooivaaggronden komen alleen in gebieden met weinig verstoring voor. Van wateroverlast is geen sprake.

Uitsnede uit de bodemkaart. Bron: Provincie Gelderland.

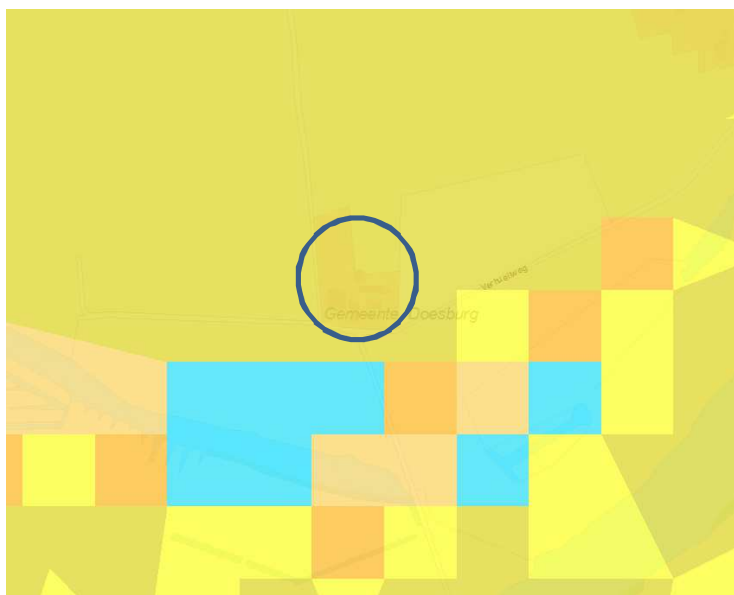
3.3 Hydrologie

Het plangebied ligt in een groot gebied dat gekenmerkt wordt door een sterke kwel. Deze kwel zal door het aanwezige fijnmazige netwerk van sloten en greppels niet of nauwelijks in het maaiveld uittreden. De voorzijde van het erf grenst aan een smalle baan met een intermediair systeem.

Kwel-infiltratiekaart van het plangebied en de omgeving. Bron: Provincie Gelderland

Het plangebied kent een grondwatertrap VIIa. De gemiddeld hoogste grondwaterstand is 256 cm beneden maaiveld. De gemiddeld laagste grondwaterstand is ca 350 m1 beneden maaiveld.

Grondwatertrappenkaart van het plangebied en de directe omgeving. Bron: Provincie Gelderland

4.3 Conclusie

Het plangebied ligt in een vrij besloten en kleinschalig agrarisch cultuurlandschap. De karakteristieke ontginningspatronen en kavelgrensbeplanting zijn in de afgelopen decennia verloren gegaan. Het gebied ligt op de overgang van een jong heideontginningslandschap naar een klein en door heideontginning omsloten kampenlandschap. Door een fijnmazig netwerk van sloten en greppels is de grondwaterstand verlaagd en komt de van nature aanwezige kweldruk niet meer in de wortelzone.

Op basis van bodemtype, grondwaterstand en kenmerkende landschappelijke beplanting, behoort een breed assortiment inheems plantmateriaal tot de passende beplanting voor deze locatie, zoals zomereik, berk, lijsterbes, esdoorn, linde en vruchtbomen als hoogstam fruitbomen en walnoot.

5 Inpassingsplan

5.1 Algemeen

In dit hoofdstuk wordt het erfinpassingsplan gepresenteerd. Na het benoemen van de uitgangspunten voor het ontwerp wordt het plan weergegeven. Het hoofdstuk wordt afgesloten door een beschrijving van inrichting- en beheermaatregelen om tot het wenselijke eindbeeld te komen.

5.2 Uitgangspunten voor het erfplan

Bij het opstellen van het ontwerp voor landschappelijke inpassing is uitgegaan van de volgende uitgangspunten:

m.b.t. het ontwerp:

- Er worden alleen robuuste groenelementen geadviseerd. Dit zijn elementen die duidelijk zichtbaar zijn vanaf de openbare weg zoals bomen, hagen en struweel;
- Bestaande beplanting wordt opgenomen in het ontwerp;
- De zichtbaarheid van de nieuwe stal wordt verminderd door de aanplant van bomen;
- (Agrarische) bebouwing mag zichtbaar zijn in het landschap. Met andere woorden; agrarische gebouwen worden niet volledig in het 'groen' gepakt.

m.b.t. plantmateriaal:

- Streekeigen plantmateriaal; plantmateriaal afgestemd op abiotische kenmerken van het gebied (bodem, water).
- Streekeigen beplantingsvormen.

5.3 Het ontwerp

Geadviseerd wordt een fysieke grens van het erf aan de zuidwesthoek van het erf te versterken door een bestaande meidoornhaag door te trekken. De nieuwe stal wordt sterk aan het zicht onttrokken door een struweelhaag aan de noord- en oostzijde van het erf aan te leggen.

De ruimtelijke kwaliteit van het erf kan verder versterkt worden door niet streek eigen beplanting te verwijderen. Daarvoor komen de beide fijnsparren aan de oostzijde van het erf in aanmerking.

Erfbeplantingsplan

5.4 Inrichtingsmaatregelen

De volgende inrichtingsmaatregelen dienen genomen te worden om tot het wenselijke eindbeeld te komen.

Verwijderen uitheemse beplanting

Geadviseerd wordt om de fijnsparren aan de oostzijde te verwijderen.

Aanleg struweelhaag om kuilvoerplaten en nieuwe stal

Om de kuilvoerplaten en de stal wordt een dubbele rij struweelbeplanting aangelegd in een plantverband van 1,5 x 1,5 m1. De beplanting bestaat uit een gemengde opstand met veldesdoorn, hazelaar, Gelderse roos, lijsterbes, meidoorn, sleedoorn en vuilboom. Indien de struweelrand her en der forser mag worden, kunnen ook af en toe boomvormers als es en zomereik aangeplant worden.

Algemene plantinstructie voor struweelbeplanting

1. Het aanplanten van een struweelrand kan plaats vinden tussen half november en half maart, mits het niet vriest. Gebruik inheems plantmateriaal, wat passend is in de streek.
2. Voor de aanplant wordt vaak gekozen voor 3-jarig bosplantsoen met de maat 80-100 cm hoogte.

3. De te beplanten oppervlakte dient te worden bewerkt, dit kan door frezen en/of planten in bewerkte grond.
4. Plant de soorten gemengd in het element
5. Let op dat u niet te diep plant. De diepte is afhankelijk van de omvang van het wortelstelsel. Steek een gat (houd de grond op de schop), plaats het plantsoen zo dat alleen de wortels in het gat zitten. Gooi de grond weer in het gat, terwijl u het plantsoen vasthoudt. De grond iets aanduwen.
6. Indien u niet direct alle bomen en/of struiken kunt aanplanten, dan kunt u ervoor kiezen de bomen en/of struiken tijdelijk op te kuilen. Kies hiervoor een vochtige schaduwrijke plaats uit. Het opkuilen kan door een gat in de grond te graven en daar de bomen met de wortels in te zetten. Bedek de wortels met de vrijgekomen grond.

Specifieke plantinstructie

1. Plant de houtsingel in rijen aan met een plantafstand van 1 x 1 m1.
2. De minimale maat voor plantsoen is 80-120 cm

Aanleg scheerhaag aan de westzijde van de kuilvoerplaten

Tussen de verharde weg en kuilvoerplaten wordt een scheerhaag van veldesdoorn aangeplant. Deze scheerhaag wordt geplant in een verband van 3-4 stuks/m1 haag.

Aanleg meidoorn scheerhaag aan de voorzijde van het erf

Als begrenzing van het erf wordt een meidoornscheerhaag aangelegd in de zuidwesthoek van het erf. Deze scheerhaag wordt geplant in een verband van 3-4 stuks/m1 haag.

5.5 Beheer

Struweelhaag

De struweelhaag kan beheerd als hakhoutsingel of als scheerhaag. De meeste struweelhagen worden als hakhout beheerd en tussen de 10-12 jaar afgezet. Afzetten betekent dat de bomen en struiken tot 10 à 20 cm boven de grond worden afgezaagd. De bomen en struiken groeien uit zichzelf weer uit. Bij voorkeur dient er kleinschalig gewerkt te worden waarbij niet alle hagen tegelijk een onderhoudsbeurt krijgen.

De struweelhaag kan in plaats van afzetten ook periodiek geschoren worden, waarbij de breedte wordt teruggebracht tot ca 80 cm en de hoogte tot ca 1 m1. De struweelhaag wordt dan iedere 4-5 jaar geschoren.

Scheerhaag (meidoorn en veldesdoorn)

De scheerhaag wordt jaarlijks 1 à 2 maal geknipt of geschoren. Door dit beheer wordt de haag op de wenselijke hoogte en breedte gehouden.

Meer info: www.landschapsbeheergelderland.nl